

24. srpnja 2018. Inportal, prava osoba s agorafobijom

Upit novinara:

„Poštovani,

Kako smo napravili priču o jednom mladiću koji ima agorafobiju:

<http://www.in-portal.hr/in-portal-news/in-mreza/13821/moja-prica-snezana-bogat>

te do sada ima samo ostvareno pravo na kućnu njegu i pomoć od strane majke u iznosu od negdje 500 kuna, molimo da nas obavijestite ima li još bilo koje drugo pravo (npr. osobnu invalidninu i dr.). Isti već godinama ne izlazi i nitko ne smije do njega, osim majke. Sve je posljedica zlostavljanja u školi od strane vršnjaka“.

Odgovor pravobraniteljice:

„Poštovana,

Agorafobija spada u kategoriju ozbiljnog psihosocijalnog invaliditeta koji u značajnoj mjeri utječu na funkcionalne sposobnosti osobe, a to potvrđuje priča o mladiću opisanom u ovom članku iz kojega je moguće zaključiti da mladić živi posve izolirano i da je majka jedina osoba s kojom ostvaruje komunikaciju i koja brine o njemu. Temeljni problem ove dvočlane obitelji su nedostatna primanja koja niti približno ne pokrivaju osnovne egzistencijalne potrebe jer majčina plaća na razini minimalne plaće i doplatka za pomoć i njegu u punom nisu dostatni za osnovne potrebe, a kamoli za podmirivanje potreba koje proizlaze iz invaliditeta.

Ako mladić ostvaruje doplatu za pomoć i njegu temeljem utvrđenog težeg invaliditeta, iznos dopunskog zdravstvenog osiguranja po toj osnovi može ići na teret državnog proračuna, preporučujemo da majka područnom uredu zdravstvenog osiguranja priloži rješenje o priznavanju prava na doplatu za pomoć i njegu kao dokaz težeg invaliditeta. Osobna invalidnina je pravo namijenjeno osobama s utvrđenim teškim invaliditetom i teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, a u svrhu zadovoljenja životnih za uključivanje u život u zajednici. Postojanje navedene činjenice utvrđuje se u postupku vještačenja. Obzirom na specifičnosti mladićevog invaliditeta, vještačenje se može provesti u stanu. Kućna posjeta od strane liječnika je svakako dobar prvi korak u planiranju budućih prava, usluga i drugih oblika psihosocijalne i ostale potrebne podrške.

Primarno pitanje je utvrditi što je mladiću obzirom na opisano stanje potrebno osigurati i to ne samo u vidu materijalnih nego i ostalih prava iz različitih sustava koji nužno moraju koordinirano djelovati jer se u gotovo svim slučajevima invaliditeta radi o složenim stanjima za koje moraju biti odgovorne različite institucije i tijela. Budući da se u tekstu spominje invalidska mirovina, napominjemo da se ista ostvaruje prema propisanim uvjetima temeljem statusa osiguranika, odnosno potrebnog staža osiguranja. Međutim, iz teksta nije razvidno je li mladić bilo kada radio.

Na kraju ističemo da slučaj tridesetogodišnjeg mladića zlostavljanog još u dječjoj dobi, a izoliranog godinama od svijeta godina, kazuje da smo kao društvo zakazali i voljela bih znati da li je bilo tko ikada reagirao i poduzimao zaštitne mjere u dobi kada je kao dječak bio izložen zlostavljanju vršnjaka. Izgubili smo dragocjene godine, ali ako se sada odmah nešto ne poduzme, bojim se da će stanje postajati sve gore.

Stoga predlažem da majku odnosno mladića uputite i na naš ured kako bi razmotrili na koji način mu možemo još pomoći“.